

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Kerstin Sondén
Kulturgeograf
0521/60 51 70
kerstin.sonden@lansstyrelsen.se

GRANSKNINGS-
YTTRANDE
2010-01-19

Diarienummer
401-97610-2009

Sida
1(5)

Kommunstyrelsen
Strömstads kommun
452 80 STRÖMSTAD

Utställning om tillägg till gällande översiktsplan 2002, med temat VINDKRAFT, Strömstads kommun, Västra Götalands län

Utställningshandlingar daterade 2009-10-15.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 4 kap 9 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför fogas till planen då den antagits.

Sammanfattning

Allmänt vill Länsstyrelsen framhålla att planen är väl genomarbetad och har en rimlig strategi för vindkraftens utbyggnad i kommunen.

För planens tydlighet bör dock riksintressen och andra viktiga allmänna intressen åtminstone presenteras i kartform. Kommunen behöver också förtydliga vad som gäller för utbyggnad av större vindkraftverk utanför planerade vindkraftsområdena.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen kan tillgodoses.

Gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap MB har iakttagits och Länsstyrelsen bedömer att de inte kommer att överträdas till följd av planen.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner kan samordnas på ett lämpligt sätt.

Utbyggnad enligt planen bedöms inte bli olämplig med hänsyn till boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser.

Det är angeläget att de fortsatta planeringsinsatser som föreslås verkligen påbörjas, så att riksdagens intentioner med plan- och bygglagen och miljöbalken samt de av riksdagen beslutade miljömålen kan uppnås.

Riksintressen

Riksintresseområdet för den obrutna kusten enligt 4 kap miljöbalken angränsar till det utpekade vindkraftsområdet Femstenaberg vid kraftledningen i väster och överlappar vindkraftsområdet något i dess nordvästra hörn. Vindkraftsområdena Femstenaberg och Vetteberg gränsar i norr till riksintresseområdet för kulturmiljö Skee-Folkestad.

Länsstyrelsen anser att riksintressen inte ska behöva skadas påtagligt, under förutsättning att de krav och rekommendationer som ställs upp i planen följs.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att ett genomförande av planen i sig inte kommer att medföra att gällande miljö kvalitetsnormer överträds.

Mellankommunala frågor

Förslag till vindkraftsområden i närheten av kommun- och riksgränsen kan också beröra och påverka landskapsbilden och områden i grannkommunerna, vilket kommunen också uppmärksammat. Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som även berör andra kommuner kan samordnas på lämpligt sätt. Det är positivt att man samarbetat i de nordbohuslänska kommunerna kring vindkraftsutbyggnad, liksom att man avser att samarbeta med Tanums kommun vad gäller de vindkraftsområden som berör båda kommunerna.

Hälsa och säkerhet

Planen bedöms inte medföra några sådana problem avseende människors hälsa eller säkerhet, att de i ett senare planeringsskede skulle ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 12 kap PBL.

Allmänt

De synpunkter och krav som Länsstyrelsen tidigare framfört i ett samrådsyttrande daterat den 15 maj 2009 har i stort beaktats respektive tillgodosetts. Andra statliga sektorsmyndigheter, som i samrådsskedet framfört synpunkter, har efter bearbetning av planförslaget beretts tillfälle till förnyade ställningstaganden. Nu inkomna yttranden från sådana myndigheter översänds till kommunen tillsammans med detta granskningsyttrande för kännedom.

Länsstyrelsen noterar att kommunen tagit bort mycket av den bakgrundsinformation avseende riksintressen, natur- och kulturvärden mm som fanns i samrådshandlingarna. För planens tydlighet bör riksintressen och andra viktiga allmänna intressen åtminstone presenteras i kartform. Denna information kan med fördel också presenteras på de befintliga kartorna på delområdesnivå.

I planen finns riktlinjer för vad som gäller för utbyggnad av småskaliga vindkraftverk utanför de utpekade vindkraftsområdena. Kommunen behöver förtydliga vad som gäller för större vindkraftverk utanför vindkraftsområdena. Det nämns att kommunen kan använda sig av sitt veto enligt ny lagstiftning som trädde i kraft 1 augusti 2009, vid ansökningar utanför de områden som pekas ut på förslagskartan. Är det de gemensamma lokaliseringsprinciperna för Norra Bohuslän som kommer att användas som riktlinjer för när kommunen avser att använda sig av sitt veto utanför de utpekade vindkraftsområdena? Detta bör förtydligas i planen.

I de gemensamma lokaliseringsprinciperna sägs att verk som medför blyxtljusken, d.v.s. i dagsläget verk med en totalhöjd på mer än 150 m, inte ska uppföras. Enligt Länsstyrelsens mening bör inte vindkraftverkens höjd och utformning begränsas på ett så generellt sätt. Detta mot bakgrund av den snabba tekniska utvecklingen. Större verk har högre energiproduktion och kan även ge en mindre påverkan då de blir färre i antalet. För det högintensiva ljuset/ blyxtskenet, som idag används på ett fåtal höga master finns och diskuteras olika tekniska möjligheter för att minska omgivningspåverkan i samband med vindkraftsetablering, t.ex. avskärmning, minskad ljusstyrka nattetid eller transponderstyrning, vilket innebär att de endast lyser när flyg befinner sig i området.

Är miljön och landskapsbilden särskilt känslig inom ett specifikt område kan dock en begränsning av totalhöjden vara motiverad. Lämplig totalhöjd etc. bör därför bedömas från fall till fall.

Naturvård

Planen saknar områdeskartor över naturvärden, skyddade och oskyddade. Det hade varit önskvärt med sådan kartinformation för planens tydlighet (jmf även andra stycket under Allmänt ovan).

Det är viktigt att vägutbyggnad i samband med vindkraftsutbyggnaden minimeras, speciellt i områden med höga naturvärden.

Stycket om åtgärder och uppföljning, sidan 51, bör kompletteras med information om att i första hand ska skador undvikas på naturmiljön, i andra hand bör skyddsåtgärder vidtas för att minimera skadan.

Behov av kompensationsåtgärder bör särskilt uppmärksammas i områdena Femstenaberg och Tolvmanstegen Söder, då här finns relativt höga naturvärden. Det finns också värden för friluftslivet i dessa områden. För friluftslivet påtalas under "Krav och rekommendationer" för de båda områdena att påverkan på friluftslivet ska beskrivas, ev. åtgärder som kompenserar för intrånget ska föreslås. Det vore rimligt att även eventuella åtgärder som kompenserar för intrånget i naturmiljön föreslås för dessa områden.

Vattenverksamhet och markavvattning

I hela Västra Götalands län råder markavvattningsförbud. Om det krävs dränering av myr- och mossområden för att kunna påbörja arbete i området, måste åtgärderna prövas enligt markavvattningsbestämmelserna i miljöbalken. Länsstyrelsen prövar dispensen.

Det finns vattendrag i utpekade vindkraftsområden. Nya trummor för transportvägar och eventuella markförlagda kraftledning som passerar vattendrag ska anmälas till Länsstyrelsen (anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap § 9 a MB).

Vid detaljprojektering ska särskild hänsyn tas till miljö kvalitetsnormer för de vattenförekomster som berörs.

Geoteknik

I samrådsskedet framförde SGI bland annat att det skulle vara värdefullt med grova bedömningar av i vilken utsträckning det finns geotekniska svårigheter att dra fram nya anslutningsvägar, samt i vilken utsträckning det inom respektive område finns goda förutsättningar att grundlägga vindkraftverk.

SGI skriver i yttrande daterat den 25 november 2009 att vindkraftsplanen inte synes ha kompletterats i enlighet med rekommendationerna, vilket kan ses som en brist, särskilt när kommunen uppger att underlag för bedömning av de geotekniska förhållandena finns.

Järnvägen

Banverket har i yttrande lämnat vissa synpunkter kring avstånd till järnväg, val av tillfartsvägar och vilka hänsyn som behöver tas till järnvägens radio- och telekommunikation. Planen bör kompletteras i enlighet med Banverkets yttrande.

Luftfarten

Transportstyrelsen har lämnat yttrande där de bland annat upplyser om vindkraftens påverkan på luftfartens navigationsutrustning, krav på markering av master mm, liksom lokaliseringsprövning av vindkraftverk avseende luftfartens intressen. Kommunen bör korrigera och komplettera planen i enlighet med Transportstyrelsens synpunkter.

Kulturmiljö, arkeologi

Länsstyrelsen har mottagit yttrande från Bohusläns museum daterat den 7 januari 2010. De konstaterar att planen är överskådlig, nyanserad och väl genomförd. Bohusläns museum anser dock att det är viktigt att påverkan på kultur- och landskapsvärden utreds i detalj inför kommande etableringar.

Övrigt

På sidan 40 står det att länsstyrelsen har utpekat riksintresseområde för vindbruk. Det är dock Statens Energimyndighet som har pekat ut riksintresseområden för vindbruk, vilket också beskrivs korrekt i andra delar av planen.

På sidan 18 beskrivs att ”som skyddsavstånd mellan vindkraft och större vägar ska minst totalhöjden användas”. Detta gäller dock även för mindre, allmänna vägar.

Beredning, deltagande

Yttranden över planen har inkommit till Länsstyrelsen från Statens geotekniska institut, Banverket, Transportstyrelsen, Försvaret, Bohusläns museum och Vattenfall. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Detta granskningsyttrande har beslutats av länsöverdirektör Göran Bengtsson efter föredragning av kulturgeograf Kerstin Sondén. I handläggningen av ärendet har även bitr. länsarkitekt Hans Ringstedt deltagit, liksom företrädare för naturvårdsenheten, vattenvårdsenheten, kulturmiljöenheten, miljöskydds-enheten samt enheten för skydd och säkerhet. Granskningsyttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 12 kap PBL i ett senare planeringskede.

Göran Bengtsson

Kerstin Sondén

Yttranden för kännedom från:

SGI daterat 2009-11-25, Banverket, daterat 2009-12-02, Transportstyrelsen (Luftfartsavdelningen) daterat 2009-12-04, Försvarsmakten (Högkvarteret) daterat 2009-12-17, Bohusläns museum, daterat 2010-01-07 och Vattenfall daterat 2010-01-08.

Kopia till:

Statens Energimyndighet
Banverket Västra Banregionen
Boverket
Lantmäterimyndigheten
Transportstyrelsen
Bohusläns museum
Statens Geotekniska Institut
Svenska Kraftnät
Vattenfall Eldistribution AB
Vägverket Region Väst, Vänersborg
Försvarsmakten, Högkvarteret

Kommunstyrelsen i:
Tanums kommun

Akten
Enheten för skydd och säkerhet
Kulturmiljöenheten
Miljöskydds-enheten
Naturvårdsenheten
Vattenvårdsenheten
Rättsenheten
Staben
Pärmen